

In memoriam

Eila Ampula

06.07.1916 – 20.11.2008

Viinikan tyttö menestyi maailmalla

Tekstiilitaiteilija Eila Ampula (os. Lehtola) kuoli 92-vuotiaana Brasilian Penedossa 20.11.2008. Eila lähti Tampereen Viinikasta siirtolaiseksi Brasiliaan vuonna 1929 ja oli viimeinen elossaan ollut siirtolainen alkuperäisestä vuoden 1929 ryhmästä.

Penedo oli yksi suomalaisten 1900-luvun alkupuolella perustamista utopiayhdyskunnista. Tavoitteena oli elää tropiikin auringon alla maan antimista ilman painavia vaatteita ja lämmitystä tarvitsevia taloja. Toisin kuin muut siirtokunnat, Penedo on nyt kukoistava paikkakunta, joka saavutti pysyvän paikan Brasilian kartalla. Siirtokunnan alkuvaiheet olivat vaikeat, sillä trooppisesta maataloudesta ei ollut tarvittavia tietoja. Ei-

Eila Ampula lahjoitti v. 2002 Siirtolaisuusinstituutille kuvakudoksen: "Kalastajien paluu". Yllä osa teoksesta.

lan tapaan useat Penedon suomalaiset hankkivat elantonsa hierojina ja sekalaisissa ammateissa.

Eila pääsi varsinaisesti kokeilemaan siipiään taiteilijana vasta avioiduttuaan suomalaisen Martti Ampulan kanssa. Öljymaalauksen ja sementtiveistosten kautta Eila löysi oman lajinsa eli tekstiilitaiteen. Eilan räsymattotekniikalla tehdyt värikkäät kuvakudokset valloittivat niin brasilialaiset kuin suomalaiset. Aiheet töihinsä Eila sai brasilialaisesta luonnosta, ihmisten jokapäiväisistä askareista ja myös suomalaisesta kansanperinteestä. Tampereella Eila esitteli töitään kesinä 2002 ja 2004 Verkarannan näyttelyissä.

Eilan tekstiilitaide toi runsain mitoin mainetta ja myös varallisuutta. Brasiliassa Eila kutsuttiin mm. television keskusteluohjelmiin ja hänestä tuli kuuluisin Brasilian suomalainen. Eila edusti Brasiliaa Osakan maailmannäyttelyssä. Hän järjesti monenlaisia julkisia tempauksia, joista jotkut koettelivat hyvän maun rajoja. Virallinen Suomi muisti Eilaa Suomen Leijonan ritarikunnan kunniamerkillä vuonna 2003.

Eila oli särmikäs taiteilijapersoonana, mutta myös rohkea oman tiensä kulkija. Hänen mukanaan päättyi eräs luku suomalaisen siirtolaisuuden historiaa.

Pertti Ranta, kirjoittaja on Eila Ampulan pitkäaikainen ystävä